

Muharebesine katıldı. Sonra köyüne dönerek inzivaya çekilip şiir ve inşâ ile meşgul oldu ve iki kızını eğitti. Seksen dört yaşında köyünde vefat edip oraya gömüldü. **Eserleri:** Vefatından sonra şiirleri toplanıp Harputlu Hayri tarafından *Divan-ı Rahmî-i Harputî* adıyla yayımlandı (Elazığ 1886). *Esbîyenâme*, 4 mefâîlün vezniyle yazılmış, mizahî zarif bir eserdir. Sa'dî'nin *Bostan*'ına yazdığı şerh basılmadı.

Kay.: OM 2/206; SATŞ 4/1775-1778; TDEA 7270-271; TN 1/328(1352). ♣ Yaz. Krl.

RAHMÎ (1839-11.9.1894): Divan şairi. Girit adasının Kandiyе şehrinde doğdu. Asıl adı İbrahim Rahmî Efendidir. Kandiyeli Abdülhamid Ağanın oğludur. Memleketinde öğrenim gördü. Girit'te bulunduğu sırada şiirlerini okuyup takdır eden Âlî Paşa şairi memurluğa atadı. Kandiyе, İzmir, Girit Rûsumat dairelerinde çalıştı. İskenderun Rûsumat Rûsumat müdürlüğü yaptı. İskenderun'de vefat etti. Muallim Fevzî Efendi ölümüne *Târîh-i irtihâlin kayd itdi kilik-i Fevzî - Rahmî Efendi kıldı cüdâ-i cinâna rihlet* beytini tarih düştürdü. İki gazelini İ. M. K. İnal yayımladı. **Eserleri:** *Vâsitâtü's-Sülûk fi Siyâseti'l-Mülûk* (Arapça'dan çeviri, 1879'da basıldı.), *Ferâidü'l-Fevâid* (Hâfız-ı Şirazî divanının şerhi), *Âdâb-ı İnsân* (Gazzâlî'ni *Bidâyetü'l-Hidâye* adlı eserinin çevirisi), *Risâle-i Râbita* (Mevlâna Hâlid'in risalesinin çevirisi). *İhyâ-i Ulûm* çevirisi ölümüyle yarım kaldı.

Kay.: OM 2/206; SATŞ, 2002, 4/1778-1781; TDEA 7/271; TN 1/328(1353). ♣ M. CUNBUR

RAHMÎ (1870/4-6.1910): Divan ve halk şairi. Sivas'ta doğdu. Külhaşoğlu İbrahim Sadedin Efendinin oğludur. Biraz öğrenim gördüğü sanılmaktadır. Samih Fethi/M. Turhan Tan'ın İ. M. K. İnal'a verdiği bilgiye göre yaşadığı yıllarda Sivas'ta en az Emrah kadar tanınmış bir şairdi. V. C. Aşkun'a göre bâdeli bir âşık olup aruz vezniyle de şiir yazmıştır. Başlangıçta Hak âşığı iken sonradan esrar ve içkiye düşerek rezil oldu. Sivas'ta vali olarak

bulduğu sırada Mehmed Emin Yurdakul için söylediği bir taşlaması vardır. Aruz ve hece vezinleriyle yazdığı şiirlerine örnekler İ. M. K. İnal'ın eserindedir.

Kay.: SATŞ, 2001, 4/1781-1785; Vehbi Cem Aşkun, *Sivas Şairleri*, 1948; TDEA 7/270; TN 1/328(1354). ♣ M. CUNBUR

RAHMÎ (27.12.1865-1.5.1924): Şair, bestekâr. Trabzonlu şairlerden muhasebeci Emin Hilmi'nin (1831-6.10.1884) oğlu olup İstanbul'da doğdu. Asıl adı Mehmed Rahmî Beydir. İ. M. K. İnal baba adını Ahmed Hilmi olarak verdi. Rüşdiyeyi babasının memuriyetle bulunduğu Bursa'da, İdadîyi İstanbul'da bitirdikten sonra girdiği Mekteb-i Mülkiyye-i Şâhâne'den 27 Temmuz 1886'da mezun oldu. 11 Aralık 1886'da Şûrâ-yı Devlet Muhâkemât Dâiresine mülâzım olarak girdi. 21.11.1891'de Şûrâ-yı Devlet Bidayet Mahkemesi hâkim yardımcısı oldu. Sâlise rütbesini kazandı. 15 Ocak 1894'te rütbesi Sâniyeye yükseltildi. 15 Ocak 1897'de Şûrâ-yı Devlet'te Mülkiye Dairesi birinci muavinliğine tayin edildi. 16 Eylül 1897'de mütemâyiz, 24 Kasım 1897'de ûlâ sânisî rütbesine yükseltildi. Aynı yılın 31 Ağustos'nuda 3.rütbe Osmânî nişanı verildi. 11 Aralık 1906'da Şûrâ-yı Devlet üyesi ve buraya bağlı Bidayet Mahkemesi üyesi oldu, ûlâ rütbesini kazandı. Bir ara Viranşehir'e gönderilerek aşiretler arasındaki iskân meselesini çözümlendi. 11 Şubat 1913'te Şûrâ-yı Devlet'in ilgili dairesi lâğvedilince açığa kaldı. Şûrâ-yı Devlet üyesi iken Vefâ Lisesinde usûl-i kitabet dersleri okuttu, bu kurumdan ayrılınca Dârüllelhân'a müdür olarak tayin edildi. Mütârekede bu kurum kapatılınca Hıristiyan mekteplerinde Türkçe okuttu. Emekli olduktan sonra geçim sıkıntısına düştü ve nihayet İstanbul'da öldü. Eyüp Sultan'da Kirkmerdivende babası Emin Hilmi'nin yanına gömüldü. Seyrek sakallı, kısa boylu, tıknaz idi. Çocukluğunda musiki öğrenmeye başladı. Medenî Aziz Efendiden ders aldı. Ney ve nısfîye çalardı, sesi de güzeldi. Mülkiyede hocası olan Recaizâde